

สถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม
มหาวิทยาลัยมหิดล

โทรศัพท์ 02 849 6050-3 โทรสาร 02 849 6054

ที่ อว 78.50/ว21973

วันที่ 3 ตุลาคม 2568

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

เรียน หัวหน้าส่วนงาน และหัวหน้าหน่วยงานภายใต้สำนักงานอธิการบดี

อ้างถึง ข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. 2561

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล ว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. 2561 ที่ได้มอบอำนาจให้สถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม (สถาบันฯ) ดำเนินการพิจารณาและดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม การใช้และการจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม รวมถึงผลักดันให้เกิดการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยมหิดลไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์และสังคม นั้น

ในการนี้ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการนำผลงานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยมหิดล ไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างแท้จริง สถาบันฯ จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ซึ่งจะนำมาใช้ดำเนินการตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2568 เป็นต้นไป รายละเอียดปรากฏดังสิ่งที่ส่งมาด้วย หรือ download ได้ที่ QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือ ทั้งนี้ สถาบันฯ จะดำเนินการประชาสัมพันธ์ถึงหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าวเพิ่มเติมแก่ส่วนงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และประชาสัมพันธ์ไปยังผู้เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิริยะ เตชะรุ่งโรจน์)

ผู้อำนวยการสถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม

**หลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาผลงานวิจัยและนวัตกรรม
เพื่อขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์**

เพื่อให้การดำเนินการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาสามารถเป็นกระบวนการในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลงานวิจัยและนวัตกรรม รวมไปถึงเป็นกระบวนการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการนำผลงานไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยมหิดล เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม เป็นไปด้วยความถูกต้องและเหมาะสมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถาบันบริหารจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรมจึงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา และการนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ ดังนี้

หลักเกณฑ์และแนวทางในการพิจารณาผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ข้อ 1 ผู้สร้างผลงานต้องเปิดเผยข้อมูลผลงานวิจัยและนวัตกรรมอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ต่อสถาบัน โดยจัดทำแบบฟอร์มเปิดเผยข้อมูลสิ่งประดิษฐ์ (Innovation Disclosure Form: PT01) และเอกสารรายละเอียดการประดิษฐ์ (PT02) ตามขั้นตอนและกระบวนการที่สถาบันกำหนด พร้อมทั้งแนบข้อมูลที่แสดงถึงศักยภาพในการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ของผลงานวิจัย และนวัตกรรมเป็นสำคัญรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลลักษณะทางเทคนิคหรือลักษณะทางวิทยาศาสตร์ของผลงานวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งเป็นแนวคิดที่สามารถดำเนินการได้ในเชิงพาณิชย์ หรือเป็นรูปแบบทางธุรกิจที่สามารถดำเนินการได้จริง

1.2 ข้อมูลของบุคคลภายนอกหรือผู้ประกอบการที่แสดงความสนใจที่จะนำผลงานวิจัย และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ เช่น รายงาน และหลักฐานการสัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย หนังสือแสดงเจตน์จำนง (Letter of Intent) สไลด์นำเสนอธุรกิจ (Pitch Deck) ซึ่งแสดงถึงต้นแบบทางธุรกิจของวิสาหกิจเริ่มต้น หรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง

1.3 ข้อมูลการใช้ประโยชน์ในลักษณะของการขอรับการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อต่อยอดไปเป็นผลิตภัณฑ์หรือบริการที่สามารถใช้ได้จริง

1.4 ข้อมูลอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการพิจารณา

ข้อ 2 สถาบันจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารเบื้องต้นตามข้อ 1 เพื่อประเมินความเหมาะสมของผลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์นั้น โดยการตรวจสอบจะพิจารณาในประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความเป็นใหม่ (Novelty) ระดับการประดิษฐ์ (Inventive Step) ความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้เชิงอุตสาหกรรม (Industrial Applicability) รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพในการนำไปใช้ประโยชน์จริง

หากพิจารณาแล้วพบว่ามีข้อมูลไม่ครบถ้วน ผู้สร้างผลงานจะต้องจัดเตรียมข้อมูลเพิ่มเติม โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์หรือหลักฐานแสดงความสนใจของหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกมหาวิทยาลัย หรือผู้ประกอบการที่จะนำผลงานไปใช้ประโยชน์ หากผู้สร้างผลงานสามารถจัดหาข้อมูลได้ครบถ้วน ผลงานจะถูกนำกลับเข้าสู่กระบวนการพิจารณา แต่หากไม่สามารถจัดหาข้อมูลดังกล่าวได้สถาบันจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตลาดและหารีร่วมกับผู้สร้างผลงาน เพื่อจัดทำเอกสารประกอบสำหรับนำเสนอคณะกรรมการบริหารจัดการและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

ข้อ 3 การขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ ในกรณีที่ข้อมูลมีความครบถ้วนเพียงพอ แต่ไม่ปรากฏหลักฐานการนำไปใช้ประโยชน์ในต่างประเทศ ผลงานนั้นจะเข้าสู่กระบวนการร่างคำขอรับสิทธิบัตรหรือนุสิทธิบัตรเพื่อขอรับความคุ้มครองในประเทศ หากข้อมูลมีความครบถ้วนและมีหลักฐานที่บ่งชี้ถึงโอกาสการนำไปใช้ประโยชน์ในต่างประเทศ สถาบันจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตลาดเพิ่มเติมและประชุมหารือกับผู้สร้างผลงาน เพื่อจัดทำเอกสารเสนอต่อคณะกรรมการบริหารจัดการและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินทางปัญญา ผลงานวิจัย และนวัตกรรม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมในการยื่นขอรับคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ

ข้อ 4 สถาบันจะดำเนินการแจ้งผลการพิจารณาการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาแก่ส่วนงานต้นสังกัด หากสถาบันพิจารณาไม่ยื่นขอรับความคุ้มครอง และส่วนงานยังมีความประสงค์ที่จะดำเนินการยื่นคำขอรับความคุ้มครอง ให้ส่วนงานต้นสังกัดจัดทำร่างคำขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามหลักเกณฑ์ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด และให้จัดส่งร่างคำขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญามายังสถาบัน เพื่อดำเนินการยื่นขอรับความคุ้มครองในนามของมหาวิทยาลัย

ข้อ 5 กรณีที่สถาบันและส่วนงานต้นสังกัดพิจารณาไม่ยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ผู้สร้างผลงานมีสิทธิดำเนินการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในนามของผู้สร้างผลงาน โดยผู้สร้างผลงานเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย และผู้สร้างผลงานจะต้องทำข้อตกลงการแบ่งปันผลประโยชน์กับมหาวิทยาลัยเป็นรายกรณีไป

ข้อ 6 ผู้สร้างผลงานต้องรักษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ประสงค์จะยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาไว้เป็นความลับ โดยเฉพาะในระหว่างที่สถาบันกำลังดำเนินการประเมินความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

หลักเกณฑ์และแนวทางในการนำทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์

ข้อ 7 เมื่อดำเนินการยื่นขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญากับกรมทรัพย์สินทางปัญญาเรียบร้อยแล้ว สถาบันจะจัดเก็บข้อมูลเข้าสู่ระบบและแจ้งให้ผู้สร้างผลงานและส่วนงานต้นสังกัดทราบ พร้อมทั้งขอความยินยอมจากผู้สร้างผลงานเพื่อยืนยันความประสงค์ในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ พร้อมจัดส่งข้อมูลที่จำเป็น เช่น รูปถ่ายผู้สร้างผลงาน รูปถ่ายของผลงาน และคำอธิบายเทคโนโลยีในลักษณะที่ไม่เป็นความลับ เพื่อให้สถาบันดำเนินการจัดทำ Technology Brief หรือ Non-Confidential Summary (NCS) ตามรูปแบบมาตรฐาน เพื่อใช้เป็นเอกสารกลางในการเผยแพร่และดำเนินการด้านการตลาด โดยข้อมูลที่จะเผยแพร่ต้องได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้สร้างผลงาน และต้องไม่มีผลกระทบต่อความใหม่ (Novelty) ของการขอรับสิทธิ

ข้อ 8 สถาบันจะดำเนินการประเมินศักยภาพเชิงพาณิชย์ของผลงานโดยพิจารณาจากความพร้อมทางการตลาด (Market Readiness Level) ควบคู่กับระดับความพร้อมด้านเทคโนโลยี (Technology Readiness Level: TRL) หากผลการประเมินพบว่ายังไม่มีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ชัดเจน สถาบันจะเผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยหรือสถาบัน เพื่อเปิดโอกาสให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงได้ตามความเหมาะสม แต่หากผลการประเมินพบว่ามีกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่มีศักยภาพชัดเจน สถาบันจะดำเนินการนำผลงานดังกล่าวเข้าไปสู่ขั้นตอนการดำเนินการด้านการตลาดต่อไป

ข้อ 9 สถาบันจะดำเนินการจัดทำแผนการสื่อสารการตลาด โดยเตรียมเนื้อหาและสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น ข้อความ รูปภาพ และบทความส่งให้ผู้สร้างผลงาน ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องก่อนเผยแพร่ เมื่อได้รับการยืนยันแล้ว จะดำเนินการเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ สื่อสังคมออนไลน์ ข่าวประชาสัมพันธ์ การสื่อสารโดยตรงกับผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการดำเนินการเชิงรุก (Active Marketing) เช่น การติดต่อโดยตรง การเข้าร่วมงานแสดงสินค้า และการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจ ซึ่งถือเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างโอกาสการอนุญาตใช้สิทธิในระดับสากล ทั้งนี้ ผู้สร้างผลงาน ยังสามารถใช้เครือข่ายและช่องทางส่วนบุคคลเพื่อสนับสนุนการประชาสัมพันธ์และการเชิญชวนให้เกิดการใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้ตามความเหมาะสม

ข้อ 10 เมื่อมีหน่วยงานหรือผู้แสดงความสนใจในผลงานหรือเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัย สถาบันจะดำเนินการหารือเบื้องต้นเพื่อประเมินความเหมาะสมของการอนุญาตใช้สิทธิ และจัดประชุมหารือและเจรจาเพื่อกำหนดกรอบความร่วมมือ รวมถึงจัดทำ Term Sheet ซึ่งเป็นข้อตกลงหลักการเบื้องต้นในการอนุญาตใช้สิทธิ

สถาบันจะดำเนินการยกร่างสัญญาอนุญาตใช้สิทธิ (License Agreement) จากเอกสารข้อตกลงหลักการเบื้องต้นในการอนุญาตให้ใช้สิทธิ (Term Sheet) พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องกับผู้สร้างผลงานก่อนการลงนาม เพื่อให้มั่นใจว่าสัญญามีความสมบูรณ์ ถูกต้องตามกฎหมาย และคุ้มครองผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและผู้สร้างผลงานอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ นอกจากการทำสัญญาอนุญาตใช้สิทธิแล้ว สถาบันอาจพิจารณาใช้เครื่องมือทางกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น Material Transfer Agreement (MTA) หรือสัญญารูปแบบอื่นที่เหมาะสมตามลักษณะของความร่วมมือ

ข้อ 11 เมื่อสัญญามีผลบังคับใช้ คู่สัญญามีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดทางการเงินและการรายงาน โดยสถาบันจะดำเนินการกระบวนการแบ่งปันผลประโยชน์ตจากสัญญาดังกล่าว ตามประกาศของมหาวิทยาลัย โดยพิจารณาจัดสรรให้แก่กวิจัย ส่วนงานต้นสังกัด และมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสม การจัดสรรต้องมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ สถาบันจะติดตามการปฏิบัติตามสัญญาอย่างใกล้ชิด และหากพบการไม่ปฏิบัติตาม จะใช้มาตรการที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือดำเนินการทางกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและนักวิจัย